

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

20 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Основи логістики»

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма: «Міжнародна логістика і митна справа»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від "28" серпня 2020 року № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Непрядкіна Наталія Василівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від "27" серпня 2020 року № 1

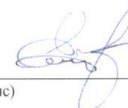
Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис)

Казакова Н.А.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Міжнародна логістика і митна справа»

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

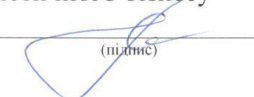

(підпис)

Ханова О.В.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено ^{научково-}методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від "28" серпня 2020 року № 1

Голова ^{научково-}методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Григорова-Беренда Л.І.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Основи логістики**» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародна логістика і митна справа», підготовки бакалавра за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо підготовки та обґрунтування логістичних рішень в основних сферах діяльності підприємства на основі критеріїв мінімізації витрат та підвищення рівня обслуговування споживачів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування таких загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним до розуміння чинників, які справляють позитивний чи негативний вплив на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності та мультикультурності та поваги до них.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

- формування таких фахових компетентностей:

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МEB для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
4-й	
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	год.
Індивідуальні завдання (год.)	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві (у тому числі міжнародної логістики та митної справи); формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема: міжнародної логістики та митної справи.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи логістики

Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки

Поняття і сутність логістики. Походження терміну, сучасні визначення логістики. Передумови та етапи становлення логістики. Мета і завдання логістики. Рівні формування логістики. Досвід зарубіжних країн у застосуванні логістики. Роль логістики у реформуванні економіки України.

Тема 2. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції

Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність. Характеристика потокових процесів у логістиці. Поняття та показники матеріального потоку. Класифікація матеріальних потоків. Інформаційні потоки та їх класифікація. Фінансові потоки та їх класифікація. Сервісні потоки та їх класифікація. Логістичні операції з матеріальними, інформаційними, фінансовими та сервісними потоками. Загальні схеми взаємодії потоків. Інтегровані логістичні потоки.

Тема 3. Логістична діяльність та логістичні функції

Логістичні процеси і логістична діяльність. Основні види логістичної діяльності. Організація логістичної діяльності. Основні логістичні функції та їх розподіл між різними учасниками логістичного процесу.

Розділ 2. Функціонально-базовий поділ логістики

Тема 4. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва

Традиційна і логістична концепції організації виробництва. Внутрішньовиробничі логістичні системи та їх роль в удосконаленні управління виробництвом товарів і послуг. Виштовхувальні та витягувальні

системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Мікрологістичні системи MRP, MRP I, MRP II, ERP, Kanban, OPT, «Lean Production». Організація постачання матеріальних ресурсів та управління запасами у мікровиробничих логістичних системах. Ефективність застосування логістики при управлінні матеріальними потоками на виробництві.

Тема 5. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу

Організація дистрибуції матеріалів та готової продукції. Традиційний і логістичний підходи до управління розподілом. Логістичні канали та логістичні ланцюжки. Внутрішня структура та принципи функціонування каналів розподілу. Логістичні посередники в дистрибуції, їх класифікація та функції. Координація та інтеграція дій логістичних посередників. Проектування дистрибутивних систем. Системи планування матеріальних ресурсів у каналах розподілу. Системи DRP та її модифікація DRP II. Системи швидкого реагування на попит DDT, швидкої реакції QR, планування неперервного поповнення CPR, ефективною реакції на запити споживачів ECR та особливості управління матеріальними потоками у них.

Тема 6. Логістичний підхід до обслуговування споживачів

Поняття логістичного сервісу. Формування сервісних систем. Логістичні принципи обслуговування. Залежність витрат на сервіс від рівня сервісу. Методи оцінки рівня логістичного сервісу. Визначення оптимального рівня сервісу. Логістика сервісного відгуку – SRL.

Тема 7. Склад і транспорт у логістиці

Роль складів при виробництві і розподілі продукції. Сучасні тенденції формування складської мережі підприємства. Розподільні центри та їх розміщення. Забезпечення єдності складського процесу з транспортним. Логістична оцінка видів транспорту. Вибір перевізника.

Тема 8. Закупівельна логістика

Логістика закупівель. Управління поставками. Оцінка джерела (постачальника). Опис бізнес-процесу закупівлі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи логістики												
Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки	14	2	2			10						
Тема 2. Об'єкти логістичного управління та	14	2	2			10						

логістичні операції												
Тема 3. Логістична діяльність та логістичні функції	14	2	2			10						
Разом за розділом 1	42	6	6			30						
Розділ 2. Функціонально-базовий поділ логістики												
Тема 4. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва	10	2	2			6						
Тема 5. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу	10	2	2			6						
Тема 6. Логістичний підхід до обслуговування споживачів	10	2	2			6						
Тема 7. Склад і транспорт у логістиці	10	2	2			6						
Тема 8. Закупівельна логістика	8	2	2			4						
Разом за розділом 2	48	10	10			28						
Усього годин	90	16	16			58						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Логістика як інструмент ринкової економіки	2
2	Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	2
3	Логістична діяльність та логістичні функції	2
4	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництв	2
5	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу	2
6	Логістичний підхід до обслуговування споживачів	2
7	Склад і транспорт у логістиці	2
8	Закупівельна логістика	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10
2	Об'єкти логістичного управління та логістичні операції Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10
3	Логістична діяльність та логістичні функції За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10
4	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництв Проектування логістичних ланцюгів у внутрішньому середовищі підприємства	6
5	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу Проектування логістичних ланцюгів системи дистрибуції	6
6	Логістичний підхід до обслуговування споживачів Ситуаційне завдання	6
7	Склад і транспорт у логістиці Ситуаційне завдання	6
8	Закупівельна логістика Ситуаційне завдання	4
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Основи логістики» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях і лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо (для студентів денної форми навчання). Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки за розділ і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (поточний

контроль).

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування практичних завдань;
- виконання творчих завдань;
- аналіз ситуативних кейсів.

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ - це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає семінарські заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ - це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на заліку.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в строки, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Основи логістики».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за розділами та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення **заліку**. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 20 балів (поточний тестовий контроль);
- 30 балів (активна робота на семінарських заняттях, що передбачає вирішення практичних завдань);
- 10 балів (підготовка 2 презентацій із доповіддю за зазначеними темами, кожна з яких має вагу в 5 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів, з них:

- 10 балів (теоретичне питання);

- 10 балів (надати визначення 2 поняттям, кожне з яких має вагу в 5 балів);

- 10 балів (10 тестових питань);

- 10 балів (практичне завдання).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму складання заліку (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну правильну відповідь).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну правильну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі, режим доступу:

<https://dist.karazin.ua/moodle/mod/quiz/view.php?id=65557>

8. Схема нарахування балів

для студентів денної та заочної (дистанційної) форм навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання			Залікова робота	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Разом		
T1-T3	T4-T8			
20	40	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Пономаренко В. С. Логістичний менеджмент : підручник / В. С. Пономаренко, К. М. Таньков, Т. І. Лепейко / За ред. проф. д-ра екон. наук В. С. Пономаренка. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 440 с.
2. Шехтер, Д. (2015). Логистика. Искусство управления цепочками поставок. Журнал исследований социальной политики.
3. Гаджинский А. М. Логистика: Учебник / А М Гаджинский. - 20-е изд. -М: Издательско- торговая корпорация «Дашков и К"», 2012. - 484 с.
4. Уваров, С. А., and М. Н. Григорьев. "Логистика. Базовый курс: учебник для

бакалавров." *Journal of European Social Policy* 26.3 (2016): 1-20.

5. Мерфи, Пол. Р., Вуд. Дональд Ф. (2017). *Современная логистика*, 8-е изд.: пер. с англ. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 720 с.: ил.

6. Прокофьева, Т. А., and В. И. Сергеев. "Логистика. Учебно-методический комплекс." *Cities* 59 (2016): 30-39.

Допоміжна література

1. Беренда С.В. *Логистика. Учебно-методическое пособие*. - Харьков: ХНУ. 2008. - 159 с.

2. Браун Марк Г. *Сбалансированная система показателей: на маршруте внедрения* / Марк Грэм Браун; Пер. с англ. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. - 226 с.

3. Marc Levinson *The Box: How the Shipping Container Made the World Smaller and the World Economy Bigger* 2008. - 400 pp.

4. Лайсонс К., Джиллингем М. *Управление закупочной деятельностью и цепью поставок: Пер. с 6-го англ. изд.* - М.: ИНФРА-М, 2005. - 798 с.

5. Окландер М.А. (2008). *Логістика. Підручник*. М.: ЦУЛ, 346с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт електронного видавництва «Порты Украины». URL: <http://ports.com.ua>.

2. Брагінський В. В. *Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу*. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Braginskiy.pdf>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Брагінський В. В. *Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу України*. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Braginskiy.pdf>.

5. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: <http://lpi.worldbank.org>.

6. Малюта Л. Я., Шерстюк Р. П. *Курс лекцій з дисципліни «Логістика» [Електронний ресурс] / Л. Я. Малюта, Р. П. Шерстюк // Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – 2017. – 120 с.* URL: <https://dl.tntu.edu.ua>.

7. *Information Society Statistics / European Commission Statistics database*. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/information-society/statistics-illustrated>.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1663>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі, режим доступу:

<https://dist.karazin.ua/moodle/mod/quiz/view.php?id=65557>